

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר נשים.

מסכת יבמות, דף מ"ב

מסתמיך ואזיל רבי אבהו אכתפיה דרבי נחום שמעיה, מנקיט ואזיל הלכתא מיניה. בעא מיניה: מחלוקת ואחר כך סתם מאי? אמר ליה: הלכה כסתם.

שמעיה - השמש שלו

מנקיט ואזיל - אוסף והולך

בעא מיניה - ביקש ממנו (שאל אותו)

הסבר: רבי אבהו היה נשען והולך על כתפו של רבי נחום שמשו, שהיה מלקט ואוסף הלכות ממנו. שאל רבי נחום: מה הדין כאשר מובאת במשנה מחלוקת ואחר כך הלכה בסתם? אמר לו: הלכה כדעה שמובאת בסתם.

על המפה

בני ברק

בני ברק היא עיר באזור גוש דן. שמה מוזכר בספר יהושע, ובתקופת המשנה והתלמוד היא הייתה יישוב יהודי בו חי ופעל התנא רבי עקיבא. בני ברק החדשה נוסדה בשנת תרפ"ד כמושבה חקלאית על ידי מתיישבים דתיים מקבוצת "בית ונחלה" בפולין, שרכשו את האדמות מהכפר הערבי הסמוך. הרחוב הראשי נקרא על שמו של רבי עקיבא. בתחילה עסקו התושבים בעיקר בחקלאות הדרים וגידול בקר, אולם בהמשך נבנו שכונות נוספות ובני ברק הפכה לעיר. כיום בני ברק היא עיר בעלת צביון חרדי מובהק, ובה ישיבות ומוסדות תורה רבים, ורבים מגדולי התורה והחסידות גרים בה.

שדרות כפר עציון, אזור רחוב רבי עקיבא, מאי 1949 (ארכיון הספריה הלאומית, בנו רותנברג)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומוורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת יבמות מ"א-מ"ז
פרשת אחרי-מות | ט"ז-כ"ב בניסן (23-17 לאפריל)

דף מ"א: רבי יוחנן

רבותיו של רבי יוחנן הם רבי ינאי ורבי אושעיא. רבי יוחנן זכה ללמוד תורה גם מפי רבי יהודה הנשיא, מסדר המשנה. כשגדל רבי יוחנן, התמנה ללמד בישיבתו של רבי בנאי, בעיר ציפורי, ותלמידים רבים באו לשמוע אותו. אחר כך ירד רבי יוחנן לטבריה ויסד שם ישיבה. בישיבתו של רבי יוחנן למדו אמוראים רבים ואף עלו אליה מבבל כדי ללמוד תורה. **בתקופת רבי יוחנן הייתה העיר טבריה למרכז רוחני ממנו יצאה הוראה לעם ישראל ואף מקום הסנהדרין נקבע בה. רבי יוחנן הוא מחברו של "התלמוד הירושלמי", הלא היא הגמרא של חכמי ארץ ישראל. רבי יוחנן האריך ימים וחי כמאה שנים, ונפטר בשנת ד' אלפים ל"ט.**

דף מ"ב: "תקופה"

מהי "תקופה"? תז"ל ערכו חשבונות שונים בלוח השנה, מתי יחול חג זה ומתי צריך לקבוע ראש חודש ועוד ועוד, והם חילקו את השנה לארבעה חלקים. כל חלק כונה בשם מיוחד. **"תקופת תשרי", "תקופת טבת", "תקופת ניסן" ו"תקופת תמוז".** הלילה הראשון של תקופת טבת הוא הארוך ביותר בשנה. בתחילת תקופת ניסן היום והלילה שווים, ולאט לאט הימים הולכים ומתארכים עד תחילת תקופת תמוז. היום הראשון שלה הוא היום הארוך ביותר במשך השנה. אחר כך מתקצרים הימים ומתארכים הלילות עד תחילת תקופת תשרי.

דף מ"ג: ימי בין המצרים

במהלך חודש תמוז מתחילים לנהוג בדיני אבלות על חורבן בית המקדש. בשבעה עשר בתמוז צמים, כי ביום זה נפרצה חומת העיר ירושלים, וארעו בו צרות נוספות. החל משבעה עשר בתמוז מתחילים "ימי בין המצרים". בימים אלה נוהגים למעט בשמחה, אין עורכים חתונות, ואין עושים מחולות וריקודים. יש נוהגים שלא להסתפר בכל ימי בין המצרים, משבעה עשר בתמוז עד אחרי תשעה באב, ויש נוהגים לא להסתפר רק בשבוע שבו חל תשעה באב. מנהג אשכנז, שמראש חודש אב אין מכבסים את הבגדים, אין אוכלים בשר, ואין שותים יין. בני עדות המזרח נוהגים כך בשבוע שבו חל תשעה באב. אך בסעודת מצוה שותים יין ואוכלים בשר, בסעודת ברית מילה, למשל, או בסעודת סיום מסכת. בראש חודש אב גם נפטר אהרון הכהן.

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

למשפחת כהן יש ב"ה מספר ילדים בגילאי 12-17. בתקופה שלפני חג הפסח, מספר משפחות בשכונה פרסמו שהם מחפשים בני נוער שיבואו לעבוד אצלם בבית בניקיונות תמורת שכר. חלק מילדי משפחת כהן שראו את המודעה חשבו שזו הזדמנות טובה להרוויח כסף, ורצו להתקשר למשפחות כדי לבוא לעבוד אצלם. העניין הזה עורר דיון משפחתי סוער.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שזו הזדמנות של פעם בשנה להרוויח יחסית הרבה כסף בזמן קצר, דבר שיעזור להם אחר כך. הם טענו שנכון שזה יבוא על חשבון העזרה בבית, אבל הם עוזרים בבית כל השנה, וגם עכשיו ישתדלו לעזור ככל שיוכלו. זה לא הוגן לאסור עליהם להרוויח כסף, כי כך בית מתנהל - פעם אלו עובדים יותר ופעם פחות, וצריך להסתכל על העזרה בבית לאורך כל השנה ולא רק לקראת פסח.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שזה לא הוגן ולא ראוי ללכת לעבוד אצל משפחות אחרות תמורת כסף, ובכך לא להיות פנויים לעזור בעבודות הבית, והתוצאה תהיה שכל הנטל יפול על ההורים והאחים שלא הלכו לעבוד. לטענתם העבודה בבית בתקופה שלפני פסח קודמת לכל דבר אחר, גם אם זה להרוויח כסף.

ו...מה?
עֲתִכְמִי?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתמפלכתם עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

תנועת הנוער הציונית
"עקיבא" בפולין

"עקיבא" הייתה תנועת נוער ציונית שפעלה בפולין לפני מלחמת העולם השנייה. היא נוסדה ב-1924 בקרקוב על ידי איחוד של חמש תנועות נוער שקדמו לה, ונקראה כך כדי לבטא את אהבת ישראל והרצון לטפח את מורשת עם ישראל. התנועה פעלה ללימוד השפה העברית וחיזוק הזהות היהודית בקרב הנוער, והקימה חוות להכשרת עובדים לחקלאות ומקצועות נוספים בארץ ישראל. ב-1930 שלחה התנועה פלוגת הכשרה לארץ, שחבריה הקימו את הקיבוצים נווה איתן ובית יהושע. במהלך השואה הובילה הנהגת התנועה את מרד המחנות היהודיות בקרקוב, ואחריו הפסיקה להתקיים.

מחנה ה-1000 של תנועת הנוער העובד על הכרמל, 1930 (Wikipedia)

הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי - בית ספר 'הארי', צפת

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

שביעי של פסח

שביעי של פסח הוא החג ביום השביעי והאחרון של פסח, בכ"א ניסן. בתאריך זה התרחשה קריעת ים סוף, ולכן נוהגים לקרוא בו את שירת הים. זהו יום טוב שאסור בעשיית מלאכה, מלבד מלאכת אוכל נפש.

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0
																	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם
מאות שנים																	

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות (מומלץ לעיין בתלמוד, מסכת מכות, דף כ"ד):

- 1 מי הם ארבעת האנשים המופיעים בציור?
- 2 היכן הם נמצאים?
- 3 מה הם רואים מולם?
- 4 מי הוא השמאלי ביותר ובמה הוא שונה מהאחרים?
- 5 מה לא הגיוני בתמונה?

אבל
ואל לה לזכור את אבא ואמא וכל מי שיש להם חובות
ל'הטט אוטו ס'אכס ס'אכס א'אכס ו'אכס י'אכס
ס'אכס ו'אכס ס'אכס א'אכס ו'אכס י'אכס
ס'אכס ו'אכס ס'אכס א'אכס ו'אכס י'אכס
א'אכס ו'אכס ס'אכס א'אכס ו'אכס י'אכס

מי אני?

1. נשיא הסנהדרין אחרי חורבן בית שני.
2. בן לשושלת הנשיאים של הלל הזקן.
3. סבו של רבי יהודה הנשיא.
4. מרבתי של רבי עקיבא.
5. פעל לשיקום היהדות אחרי החורבן.

ל'אכס ו'אכס

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

5780

ה'תש"פ

5778

ה'תשע"ח

5727

ה'תשכ"ז

5708

ה'תש"ח

5707

ה'תש"ז

5699

ה'תרצ"ט

5657

ה'תר"ץ

5323

ה'רמ"ח

5260

ה'רמ"ב

5258

ה'רמ"א

4900

ה'רמ"ה

4800

ה'רמ"ו

4650

ה'רמ"ז

4260

ה'רמ"ח

510

ה'רמ"ט

1492

ה'רמ"י

1492

ה'רמ"י

2019

שנת תש"פ

2017

שנת תש"ח

1969

שנת תשכ"ט

1967

שנת תשכ"ז

1948

שנת תש"ח

1947

שנת תש"ז

1939

שנת תרצ"ט

1897

שנת תר"ץ

1500

שנת ה'רמ"ב

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

1492

שנת ה'רמ"י

סדר מועד | מסכת יבמות, דף מ"ד - מ"ז

דף מ"ד: עצה טובה

כשאדם נפטר ללא בנים, מצוה התורה את אחיו של הנפטר ליבם את האלמנה. התורה אומרת שהזקנים מדברים עם היבם ומוטל עליהם לתת לו עצה הוגנת. אם הם נוכחים לדעת כי היבם והיבמה אינם מתאימים להיות בעל ואישה, אומרים ליבם: לדעתנו כדאי לך לחלוץ ולא ליבם, כי אתם אינכם מתאימים כל כך.

דף מ"ה: חצי עבד חצי בן חורין

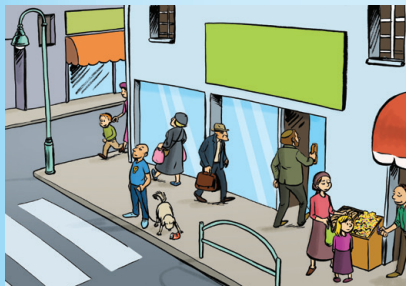

יש שני סוגי עבדים: עבד כנעני, שהוא נוכרי שנמכר כעבד ליהודי, ועבד עברי, שהוא יהודי שנמכר כעבד ליהודי.

גוי שרוצה להיות עבד כנעני צריך להתגיר ולטבול במקוה טהרה, ועל ידי כך הוא מתחייב במצוות כמו אישה. הוא פטור מתפילין ומעוד מצוות שנשים פטורות מהן.

אם אדון משחרר את העבד הכנעני, הרי הוא נהנה יהודי רגיל וחיב בכל המצוות.

דף מ"ו: בישולי נוכרים

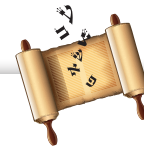

חכמים תיקנו שלא לאכול מאכלים שהתבשלו על ידי נוכרים. איסור זה מכונה "בישולי עכו"ם". טעם האיסור הוא כדי שלא יתחברו היהודים עם הגוים.

איסור זה אינו קיים על אוכל שאפשר לאכול אותו גם כשאינו מבושל. גזר, למשל, אוכלים גם ללא בישול ולכן, אם אין בעיה עם הסיר ויודעים שהכל כשר, אפשר לאכול גזר שבישל גוי.

דף מ"ז: גרי צדק

כשבא נוכרי לבית דין ומבקש להתגיר, אין מגירים אותו מיד, אלא מודיעים לו חלק מהמצוות, אפילו אם כשישמע אותן הוא יחליט שאינו רוצה להתגיר. בית דין אומרים לו: דע לך, כי מצוות רבות מוטלות על היהודי. אם הוא עובר עליהן - הוא נענש. אם הוא מקיים אותן - יש לו זכות גדולה ועצומה בעולם הבא. התורה מזכירה מאוד, שלא לצער את הגרים ויש גם מצוה מיוחדת לאהוב אותם. ודאי ידעתם, כי בין גרי הצדק יש שהיו לגדולי ישראל, למשל, התנאים שמעיה ואבטליון.

דבר תורה

אחד המוטיבים המרכזיים בעבודת כוהן גדול ביום הכיפורים, שמוזכרת בפרשתנו, הוא החלפת הבגדים שהיה מחליף הכוהן תוך כדי עבודתו. הכוהן הגדול החליף 5 פעמים את בגדיו, ובכל פעם טבל ורחץ ידיו ורגליו לפני ואחרי. מה החשיבות הגדולה בהחלפת הבגדים ומדוע היא תופסת מקום כל כך מרכזי ביום קדוש זה? עבודת הכוהן הגדול ביום כיפור באה לכפר על בני ישראל מכל חטאיהם שחטאו במהלך השנה. החלפת הבגדים מסמלת שהחטאים הם רק חיצוניים לעם ישראל ואינם שייכים למהותם הנקייה והטהורה מכל רבב. כמו שהלכו דבק על הבגד מבחוץ והאדם שתחתיו נקי וזך, כך החטאים נדבקים ושייכים רק לחיצוניותם של בני ישראל, אך בתוך תוכם - "כולך יפה רעייתי ומום אין בך".

חידה!

מצאו את המילים שנכתבות בצורה אלה אבל יש להן משמעויות שונות:

1. רקמה בצומח / הצעה, המלצה -

2. ממנה יצאו ישראל / מעבר צר -

3. המשקה המעורר / סיבוב -

4. צורה הנדסית מעוגלת / אזור בצפון הארץ -

מילא את המילים הנכונות (מילא את המילים הנכונות)

שאלות שהוץ??

1. מי חיבר את התלמוד הירושלמי?

2. באיזה תאריך נפטר אהרן הכהן?

3. האם מותר לאכול כרוב שבישל גוי?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח ראה חשבון

